

MAAK ANTWERPEN BETAALBAAR VOOR IEDEREEN

VEROVER
DE STAD

antwerpen.pvda.be

PVDA

SOCIAAL

RECHTVAARDIG

ACTIEF

14. FINANCIËEL GEZONDE STAD

STANDPUNT

Een begroting maken is keuzes maken. Waar haal je het geld vandaan? En waar gaat het geld naartoe? Niemand wil het geld door vensters en ramen gooien en niemand wil terug naar een schuldenberg. Het stadsbestuur bouwde de belastingen die het grootbedrijf aanspreken verder af. En het voerde een hele rits retributies en taksen in die Jan en alleman treffen. Dat willen we omkeren, zodat de sterkste schouders ook op stedelijk vlak de zwaarste lasten dragen. We schaffen de pesttaksen af. En we maken andere beleidskeuzes: we investeren meer in sociale uitgaven en in volwaardige stedelijke tewerkstelling.

WAT WE WILLEN

EEN. KOSTENVERHOGINGEN EN PESTTAKSEN AFBOUWEN

- We maken containerparken opnieuw kosteloos. We schroeven de kostenverhoging van trouwen en van het plaatsen van parkeerverbodsborden bij verhuis terug.
- Water is een basisrecht. We verlagen de riooltaks (saneringsbijdrage) naar het niveau van 2013.
- We schaffen de 'imagoverlagende belasting' voor nachtwinkels en de 'vreemdelingentaks' af. Die pesttaksen viseren bepaalde groepen mensen en leveren nauwelijks inkomsten op voor de stad.

TWEE. BELASTINGVERSCHUIVING NAAR HET GROOTBEDRIJF

- Met een tariefaanpassing van de belasting op drijfkracht en op vestiging laten we het grootbedrijf meer gemeentelijke belastingen betalen.
- We recupereren het verlies aan inkomsten uit de opcentiemen op de onroerende voorheffing op materieel en outillage.
- We verbieden miljoenencadeaus aan grote bedrijven.
- Bij de federale overheid dringen we aan op een herziening van de berekening van de personenbelasting, zodat men weer rekening houdt met de inkomens uit vermogen.

DRIE. MINSTENS 15 PROCENT EXTRA MIDDELEN VOOR HET GEMEENTEFONDS

- We dringen er bij de Vlaamse overheid op aan om de dotatie voor het Gemeentefonds met 15 procent op te trekken.

VIER. WE MAKEN ANDERE BELEIDSKEUZES

- We stoppen met de overdreven uitgaven in bewapening van de politie, die ten koste gaan van sociale uitgaven.

VIJF. BEHOUD VAN DE STEDELIJKE TEWERKSTELLING

- We weigeren een ‘herstructureringsronde’ bij de stadsdiensten.
- We streven ernaar weer meer ambtenaren te benoemen. Dat is de beste garantie voor een volwaardig pensioen voor het stadspersoneel.
- We heropenen de stadskantoren.
- We deprivatiseren de brandweerambulances.
- Personeelsleden die door de digitalisering van de dienstverlening uitgespaard worden, zetten we in om klanten die niet met computers overweg kunnen, te helpen en mee te krijgen.
- We nemen de hefboomen voor een coherent sociaal beleid weer in handen. We stoppen met de privaat-publieke samenwerkingen en met het vermarkten van publieke initiatieven.

VISIE

Met allerlei verdoken reglementen heeft het stadsbestuur de belastingen verhoogd voor de inwoners en kleine middenstandszaken. De sterkste schouders en het grootbedrijf bleven buiten schot. En intussen werden taksen en retributies van gewone sinjoren alweer verhoogd.

EEN. KOSTENVERHOGINGEN EN PESTTAKSEN AFBOWEN

Burgemeester De Wever klopt zich als King Kong op de borst dat hij de ‘gemeentebelasting’ van 8 procent opcentiemen niet verder heeft verhoogd. Dat heeft hij inderdaad niet gedaan, maar hij voerde wel allerlei kleine belastingen in, extra taksen en pesttaksen die samen zwaar doorwegen.

De PVDA verzette zich tegen deze belastingen en wil ze afschaffen. Zo vinden we dat de containerparken opnieuw gratis moeten. Goed sorteren moet beloond en niet bestraft worden. Sinds het betalend maken halveerde het aantal bezoekers bijna. Het teruggebrachte afval daalt, niet alleen voor de betalende fracties grofvuil en steenpuin maar ook bij de andere fracties zoals asbest en klein gevaarlijk afval.

Zelfs op de ‘mooiste dag van je leven’ moet je langs de kassa passeren. Sinds 2013 betaal je 124 euro om te trouwen op een weekdag (behalve op maandag) en 200 euro op een zaterdag. In 2016 voerde het stadsbestuur een nieuw reglement in voor het vrijhouden van parkeerplaatsen met parkeerverbodsborden. Verkeersborden bestellen voor een verhuis of voor verbouwingen kan voortaan alleen digitaal en het kost minimaal 49 euro. Voor meerdere dagen loopt de prijs al snel op. We hebben ons consequent tegen deze wirwar van taksen verzet. We blijven vragen dat de kostverhoging voor trouwen en de extra kost voor parkeerverbodsborden bij verhuis of verbouwing weer verdwijnen.

Het stadsbestuur verhoogde de saneringsbijdrage (riooltaks) op de waterfactuur met 73 procent. Een kinderrijk gezin betaalt daardoor meer dan honderd euro per jaar extra. Mensen met een bescheiden inkomen hebben evenveel drinkwater nodig als miljonairs. Maar de taks weegt op een klein inkomen veel zwaarder door. Openbare voorzieningen zoals riolen moeten we aanleggen en onderhouden met inkomsten uit de reguliere belastingen, dan kunnen de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. We zijn tegen een vlaktaks op water waarbij iedereen hetzelfde bedrag betaalt. Water is een basisrecht. Daarom willen we de saneringsbijdrage weer naar het niveau van voor 2013 verlagen.

Het rechtse stadsbestuur besliste dat alle ondernemingen en organisaties met een uitbatingvergunning – nachtwinkels, club-vzw’s en videotheken – voortaan jaarlijks een ‘imagotaks’ van 1500 euro moeten betalen. Voor een nieuwe uitbatingvergunning betaal je voortaan 6000 euro. Door de druk van de getroffen

en met de hulp van de PVDA werden club-vzw's en videotheken uit de belasting gehaald. Wij vragen dat de hele 'imagotaks' wordt afgeschaft.

Na een eerste mislukte poging voerde het Antwerpse schepencollege in 2015 de vreemdelingentaks in. Per gezinslid wordt voortaan 50 euro gevraagd voor het verlengen, vernieuwen en vervangen van het bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister. Dat bedrag zou zagezegd de administratieve lasten moeten compenseren, maar in feite is het een pestbeleid dat vooral minder gefortuneerde niet-Belgen moet ontranden zich in Antwerpen te vestigen. We vragen dat die pestbelasting onmiddellijk wordt afgeschaft.

TWEE. BELASTINGVERSCHUIVING NAAR HET GROOTBEDRIJF

De PVDA meent dat het grootbedrijf meer moet bijdragen aan de stadsbegroting. Bedrijven maken gebruik van de collectieve haveninfrastructuur, van transportinfrastructuur, van onderwijs, van onderzoek aan de universiteiten en van sociale voorzieningen als tijdelijke werkloosheid. Zonder die collectieve voorzieningen kunnen zij hun activiteiten niet uitvoeren en hun winsten niet verzekeren. Het is dan ook logisch dat ze een navenante bijdrage leveren aan de stadsfinanciën. De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen.

- Met een tariefaanpassing van de belasting op drijfkracht en op vestiging laten we het grootbedrijf meer gemeentelijke belastingen betalen.

De concurrentie tussen de steden leidt tot een neerwaartse fiscale spiraal voor de grote bedrijven. Om daar een eind aan te maken zouden de tarieven van deze belastingen het best federaal vastgelegd worden. In afwachting van die nationale harmonisering stellen we voor in Antwerpen de tarieven van de belasting op drijfkracht aan te passen: schaf er de degressiviteit en het plafond van af, behalve voor bedrijven die met groene energie werken. Trek het tarief van de drijfkrachtbelasting op naar het niveau van Zwijndrecht, 30 euro per kilowatt. Schaf ook de degressiviteit en het plafond van de vestigingsbelasting af.

Zwijndrecht voorziet in de begroting van 2018 7,8 miljoen euro belasting op drijfkracht, op een totale begroting van 29,6 miljoen euro. Daardoor komt 23 procent van de inkomsten van Zwijndrecht van de bedrijven. De stad Antwerpen voorziet 25,6 miljoen euro belasting op drijfkracht en 11,8 miljoen euro vestigingstaks, maar dan op een totale begroting van ongeveer 1,8 miljard euro. Er komt dus maar 2 procent van de stadsinkomsten van de grote bedrijven! En dat ondanks het feit dat de industrie van Antwerpen honderden keren groter is dan het industriepark van Zwijndrecht. Het stadsbestuur schafte de belasting op drijfkracht en vestiging af voor kleine ondernemers, en dat is een goede zaak. Maar het liet na om het verlies aan inkomsten te compenseren bij de grootbedrijven, die nochtans best een tandje kunnen bijsteken.

- We recupereren het verlies aan inkomsten uit de opcentiemen op de onroerende voorheffing op materieel en outillage.

De opcentiemen op de onroerende voorheffing op materieel en outillage vormen een andere belasting op grote bedrijven. Maar sinds 2009 verleent de Vlaamse overheid bij investeringen in nieuw materieel en outillage vrijstellingen op deze voorheffing. De Vlaamse overheid compenseerde het inkomstenverlies van de gemeenten ten gevolge van deze vrijstellingen. Maar in september 2015 schafte ze die compensatie zonder overleg met de gemeenten helemaal af.

Door de volledige vrijstelling van de onroerende voorheffing op nieuw materieel en outillage dreigt de stad Antwerpen op termijn een bedrag van jaarlijks 40 miljoen euro te verliezen.

Schepen van Financiën Koen Kennis (N-VA) spreekt over de pensioenen van ambtenaren als over een molenstein die rond de nek van de stadsfinanciën hangt. Maar het verlies van de inkomsten uit materieel en outillage, die betaalt hij dan weer 'met veel plezier'.

- We verbieden miljoenencadeaus aan grote bedrijven.

Om de grote havenbedrijven ter wille te zijn, schonk het Antwerps Havenbedrijf aan containergiganten DP World en PSA voor 52 miljoen euro boetes kwijt. Zij liepen die op omdat ze de contractuele voorwaarden van hun concessie niet naleefden. Wij eisen dat die boetes zonder pardon worden betaald. Omdat PVDA-gemeenteraadslid Peter Mertens deze informatie bekendmaakte werd hij uit de raad van bestuur van het Havenbedrijf gezet, 'om lekken te vermijden'.

Ook de Franse multinational *Air Liquide* kreeg 16,8 miljoen euro drijfkrachtbelasting teruggestort door dit stadsbestuur, omdat die – tegen het ingewonnen advies in – geen juridische strijd hierover wilde voeren.

- Bij de federale overheid dringen wij aan op een herziening van de berekening van de personenbelasting zodat men weer rekening houdt met de inkomens uit vermogen.

De fiscus ontziet personen met grote vermogens. De belastingen op inkomsten uit vermogen (roerende voorheffing) worden niet vermeerderd met gemeentelijke opcentiemen zoals dat wel het geval is met de personenbelasting op de lonen en uitkeringen. In Antwerpen bedraagt de aanvullende personenbelasting 8 procent. Al wie zijn of haar inkomen voornamelijk uit fortuin verkrijgt, betaalt daar dus geen gemeentelijke belastingen op. Een herziening van de berekening van de personenbelastingen zodat in de toekomst ook met inkomsten uit de grote fortuinen rekening wordt gehouden, dringt zich op.

Men zou bijvoorbeeld belasting kunnen heffen vanaf kapitaalopbrengsten hoger dan 10 000 euro zodat kleine spaarders niet getroffen worden. (Een opbrengst van 10 000 euro veronderstelt al een kapitaal van één miljoen euro met 1 procent opbrengst). Zo kunnen de gemeenten hun inkomsten verhogen en dragen de allerrijksten daar ook in bij.

DRIE. MINSTENS 15 PROCENT EXTRA MIDDELEN VOOR HET GEMEENTEFONDS

- We dringen er bij de Vlaamse overheid op aan de dotatie voor het Gemeentefonds op te trekken met 15 procent.

De PVDA wil dat meer financiële middelen van de Vlaamse overheid naar de stijgende behoeften van de gemeenten gaan. De dotaties van het Gemeentefonds worden tot in 2020 jaarlijks met 3,5 procent verhoogd, daarna met het inflatiepercentage. Gezien de onderfinanciering van de steden en gemeenten stellen we voor om dat budget met 15 procent aan te vullen. Dat zou voor Antwerpen voor een meerinkomst van 87 miljoen euro per jaar zorgen.

VIER. WE MAKEN ANDERE BELEIDSKEUZES

- We stoppen de overdreven uitgaven in de bewapening van de politie, die ten koste gaan van de sociale uitgaven.

Antwerpen spendeerde in 2015 547 euro per inwoner aan veiligheidszorg. Dat is veel meer dan de 374 euro gemiddeld in steden als Hasselt en Brugge. Die meeruitgave gaat ten koste van de budgetten voor leren en onderwijs. Die bedragen 102 euro in Antwerpen tegenover gemiddeld 189 euro in steden als Hasselt en Brugge.

Het Antwerps politieteam is echt het duurste van het land. Per hoofd van de Antwerpse bevolking zal in 2019 403 euro naar de politie gaan. Dat is meer dan het dubbele van het Vlaamse gemiddelde van jaarlijks 161 euro per inwoner. En toch beleefde de Antwerpse politie een personeelsbeperking, een beperking van

de wijkwerking en de sluiting van kantoren 's nachts. Om aangifte te doen van een diefstal moet je een afspraak maken. Al het extra geld gaat naar de aankoop van werp- en afvuurgranaten, gepantserde wagens, zwaar wapentuig, *tasers* van 50 000 volt en ANPR-camera's die alle voertuigen die de stad in- en uitrijden, volgen. De kosten voor de nieuwe politietoren zouden tot bijna 300 miljoen euro oplopen.

Geen wonder dat de investeringen in de sociale departementen achterop hinken. Van de 425 euro per inwoner in 2015 voor deze departementen besteedde de stad 169 euro aan bestuur en amper 151 euro aan onderwijs, wonen en zorg samen. Antwerpen verjongt en heeft scholen en nieuwe woningen nodig. Tegelijk is de babyboomgeneratie op rijpe leeftijd gekomen en zijn grotere investeringen in de zorg noodzakelijk.

VIJF. BEHOUD VAN DE STEDELIJKE TEWERKSTELLING

- We weigeren een nieuwe 'herstructureringsronde' in 2019 bij de stadsdiensten. We benoemen weer meer statutaire ambtenaren. Dat is de beste garantie voor een volwaardig pensioen voor het stadspersoneel.

Het stadsbestuur heeft in het begin van de legislatuur uitgerekend dat het een pensioenbedrag van 420 miljoen euro moest betalen aan de gepensioneerde statutaire ambtenaren. Het riep die kost in om 1420 jobs te schrappen. Deze maatregel kwam bovenop de afbouw met 400 jobs in 2009, toen Dexia-bank failliet ging en de stad het verlies van veel dividenden moest incasseren.

Het rechtse stadsbestuur ziet de dienstverlening door het stadspersoneel als een last, die drastisch moet ingeperkt worden. Maar voor de inwoners van Antwerpen is die dienstverlening juist heel waardevol. Wie zorgt er anders voor onze kinderen en ouderen? Wie anders houdt de straten proper? Wie anders helpt ons met allerlei administratie? Wie anders organiseert sport, cultuur en ontspanning? Het stadsbestuur moet opnieuw personeel aanwerven. Met een goed statuut.

Want de maatregel om nog eens 1420 jobs te schrappen werkt averechts, zoals de PVDA toen al heeft gewaarschuwd. Het heeft de toestand in verband met de pensioenen alleen maar verergerd. Het probleem is namelijk: door de afbouw van het aantal ambtenaren en doordat ambtenaren hoe langer hoe meer in een slechter contractueel statuut gehouden worden, komen er veel te weinig bijdragen binnen in de pensioenkas van de statutaire stadsambtenaren. Niet de uitgaven vormen het probleem, maar het gebrek aan inkomsten. Het stadsbestuur heeft de scheefftrekking alleen maar vergroot. Schepen van Financiën Koen Kennis gaf al aan dat er een nieuwe besparingsoefening moet komen. Voor de PVDA is het uitgesloten dat het stadspersoneel en de bevolking nog eens de kost van dat failliete beleid moeten dragen.

- We heropenen de stadskantoren.
- We deprivatiseren de brandweerambulances.
- Personeelsleden die door de digitalisering van de dienstverlening uitgespaard worden, zetten we in om klanten die niet met computers overweg kunnen, te helpen en mee te krijgen.

In de verschillende wijken van het district Antwerpen waren stadskantoren gevestigd waar de bevolking terecht kon voor dezelfde dienstverlening als in het districtshuis. Om te bezuinigen werden de stadskantoren op het Kiel, de Luchtbal, het De Coninckplein en in de Paleisstraat gesloten. Nochtans maakten 123 000 bewoners gebruik van deze stadskantoren. Laagdrempelige hulp dicht bij de mensen is essentieel.

Om voltijdse equivalenten te schrappen besliste de brandweer de eigen ziekenwagendienst op de posten Zuid, Centrum en Linkeroever af te stoten en te privatiseren.

De stad zet sterk in op digitalisering in de dienstverlening. Loketten worden zo veel mogelijk vervangen door E-dienstverlening. De verspreiding aan alle inwoners van Antwerpen van de gedrukte versie van het stadsmagazine *De Nieuwe Antwerpenaar* verdween. De besluitvorming verloopt volledig digitaal. De PVDA

is een voorstander van digitalisering, maar dan wel op voorwaarde dat iedereen mee is. Nu wordt een grote groep bewoners erdoor buitenspel gezet. Ook mensen die niet goed met computers kunnen werken of geen geld hebben voor een computer en de internetverbinding, anderstaligen... moeten bereikt en geholpen worden. De personeelsleden die men uitspaart door digitalisering moeten ingezet worden om iedereen mee te krijgen.

- We nemen de hefboomen voor een coherent sociaal beleid opnieuw in handen. We stoppen de privaatsamenwerkingen (PPS) en het vermarkten van publieke initiatieven.

De PVDA is tegen het opzetten van PPS-projecten of het outsourcen van projecten aan de privé. Binnen PPS-constructies staat de stad vaak de regulerende en uitvoerende bevoegdheden af aan de private partner. Daardoor geeft ze de sleutels voor het voeren van een coherent sociaal beleid uit handen.

De krappe financiële ruimte wordt ingeroepen om PPS-projecten op te zetten of te outsourcen naar privébedrijven. PPS lijkt ogenschijnlijk heel aantrekkelijk. Voorstanders beweren dat de stad op die manier bijvoorbeeld een nieuw ziekenhuis kan realiseren zonder dat het de stad wat kost. 'De privé neemt het ontwerp, de bouw, de financiering, het onderhoud en de uitbating op zich; de stad moet een kleine jaarlijkse vergoeding betalen.' De werkelijkheid is anders. Studies hebben uitgewezen dat PPS gemiddeld 3 procent duurder is dan de klassieke publieke financiering. Logisch, want de privé moet er ook aan verdienen! Het kostenplaatje voor de nieuwe politietoren, die met een PPS-constructie wordt opgetrokken, blijft stijgen. Het staat al op bijna 300 miljoen euro omdat de privésector de risico's vakkundig op de stad afwentelt.

De PVDA blijft de privatisering van stadsdiensten afwijzen. De kinderboerderij in Wilrijk toont hoe het niet moet. Ze was 36 jaar lang een plek waar kinderen in aanraking kwamen met het leven op een boerderij, waar vrijwilligers kwamen helpen die elders niet terechtkonden, waar jong en oud kon genieten van een plekje natuur. Het stadsbestuur besliste om de kinderboerderij in concessie te geven aan een private ondernemer en er een commercieel project van te maken. Alleen de PVDA stemde tegen deze privatisering. De gevolgen zijn gekend. De vrijwilligerswerking werd stopgezet, de schoolbezoeken verdwenen volledig en de boerderij verloederde. De stedelijke kinderboerderij is een taak van de stad en moet weer in stedelijke handen komen.